

אורן צבי גרינברג

עם אלי הנפה / אורן צבי גרינברג.

ה. עם אלי הנפה

בפרק ינובואה בזוערים ימומי בכל חגוליות
ונופי גניים קנווש הפקחת להחווה.
ואלי עומד אליו הנפה ופאה בגבורה:
כל פצע, שחתך פקעו בי, פוטם לו מתו
ופולט בגazi רגעים כאש הקצורה.

זהו גורייל-משפטן אדר ערב בירך.
ובשובו להטיל את גושי הנפה על ערש,
פי – בצעפתות.
וצירום אודבר עס אליו. אכדמת בפרה.
אתה בא ליליה; תנו – פגינו נגינה.

כמו אשח היוזעה כי רבו צל' קסיפה,
ילאג' אלי אל: ברוח אם רק תוכלו
ולברוח לא אוכבל.

כי בבריחי ממענו בחמה נאשת
ובגידר בפי, כנחלת לווחשת:
"לא אוסיף ראותו!"

אני שב אליו שנית
וזופק על זלתיו,
באוחב המכיסר.

באלו אגדת אהבתים לי כתוב.

שיר ארספואטי – המשורר מתאר את תהליכי הייצירה ואת משמעותה של יצירתו.

על-פי אצ"ג (אורן צבי גרינברג) המשורר הואنبي, ודבורי השירה שלו הם פרקי נבואה. השקתת זו יוצרת **משואה** בין דמותו של הנביא, האיש שנבחר על-ידי אלוהים להוביל העם, להביא את העם לחזרה בתשובה וגאולה לבין דמותו של המשורר.

מתוך משווה זו נובע השיר כלו.

א. המשורר הנביא.

לחפקיד הנביא משמעויותNLות רבות, המלדות על המשורר ומשמעות יצירתו:

הנביא – האיש הנבחר. מי שאלוהים הכיר בכישוריו וכ יכולתו. המשמעות: המשורר הוא האדם הנבחר. כישוריו ויכולתו הם יהודים.

הנביא הוא שליח האל – על כל הנביאים הוטלה **שליחות**.

המשמעות: המשורר הוא בעל שליחות. כמו הנביאים כך המשורר: לשירותו יש ייעוז חברתי, מוסרי וכו'. שירותו אינה נכתבת כדי למן הופי או ההנאה אלא למען מטרת חברתי. כמו כן אין אפשר להתחמק מהשליחות.

הנביא הוא אמצעי מתווך – מתפקידו להעביר את דבריו של אלוהים אל העם. המשמעות: קשר ישיר ובaltı אמצעי עם אלוהים. רעיון זה משתקף כבר בគורת השיר "עם אליו הנפה". לשירה יש מעמד של דברי נבואה – מתפקידו להביא לתיקון או לגאולה של העם.

תקפיך הנביא כורך בסבל והקרבה, אותו מקבל הנביא על עצמו באהבה ובהשלה.

המשמעות: כתיבת השיר כורך בסבל וייסורים, אבל המשורר מקבל זאת כגורלו מתרך הכרה שזה ייעודו.

המשמעות לפיה המשורר הוא נביא בידי ביטוי בשיר, בעיקר בקורבה הגדולה שבין המשורר לאלהים. קירבה זו משפיעה על המשורר באופן אמביוולנטי: סבל וייסורים מצד אחד (הבית הראשון בשיר מבטא זאת); קירבה ואינטימיות עם אלהים מצד שני (הבית השני בשיר מודיעש זאת).

ב. תוכן השיר.

בית ראשון.

הבית הראשון בניו על מטאפורה (תמונה) רווית חום, סבל ויצרים:

נפח שעומד ומכה בעוצמה בגוש המתכת שחם מההיותך. כל מכחה בגוש המתכת יוצרת תגובה של גזי אש שנפלטים ופורצים ממנו.

הנפה הוא אלהים, וגוש המתכת הוא המשורר. גזי האש הנפלטים הם דברי השירה: האל מכחה במשורר שבתוכו בעורם דברי הנבואה. מכחותיו של האל מצילחות לשחרר חלק מהבערה שבתוכו, וכן נוצר השיר. הערה: האש הבוערת בתוך המשורר – זהוرمز לנביא ירמיה: "והיה בלבי כאש בוערת, עazor בעצמותי..." (כ' 9-10). כמו שדברי הנבואה בערו בנביא ירמיהו כך בעורם דברי השירה בלב המשורר.

תמונה הנפה המכחה בעוצמה בגוש המתכת היא מוחשית וחזקת. היא מזיגה את המשורר כחומר נתון בידי היוצר:

"אֶלְיוֹן אַיִלָּם כָּאֵת אֲזַקְעָמָקָה"

האל מעצב את המשורר על-פי רצונו. הוא אינו מרחם עליו, ומכה בו "גבורה". (אבל מעשיו מתקבלים ברצון, כפי שייעיד בהמשך הבית השני).

"כְּבָד אַעֲמָק אַפָּאוֹן אֵת אַעֲמָק אַיִלָּם"

האל מכחה במשורר על פצעים וחתכים שכבר יש לו בגופו – מה שմציג את עוצמת הסבל של המשורר. הפצעים שנפתחים מחדש, מאפשרים לגזי החום להיפלט החוצה,אפשרים לשיר להיווצר.

שני כוחות פועלים בהתליק כתיבת השיר: כוח פניימי – האש הבוערת בתוך המשורר וכוח חיצוני – האל שמכה בו. שילובם של שני אלה לאפשר את השיר.

בית שני.

בבית השני חל שינוי באוירת השיר, והוא הופכת למפיסט ורכה יותר.

"אֶלְיוֹן אַיִלָּם – אַלְפָהוּס אַסְמָה גַּזְגָּז."

"זהו גורלי-משפטי...", אלה הם חyi – המשורר מקבל בהשלמה את גורלו. **השירה היא גורל, דרך חיים.** אין כאן בחירה! האש הבוערת בימיו של המשורר אינה מאפשרת לו לשנות את ייעודו ולברוח מסבלו.

"עד ערב בדרך" – כל שעת היום משתמש המשורר בידו של האל, אבל בבוא הערב כשהmeshorer מטיל את גופו (גומו) על ערש הוא זוקק למנוחה:

"וְמִתְּהִגָּר אַלְפָהוּס אַסְמָה גַּזְגָּז"

ו' – בז' ס פל'.

הפה הפתיעו פתוח כדי להמשיך ולומר את דברי הנבואה-שירה, אבל בבוא הלילה המשורר זוקק למנוחה, ולכן הוא פונה לאל, בפניהם שמעידה על אינטימיות ואהווה:

"אָסִיר אַמְּלֵךְ כְּבָדָה סֶלָמִים מִתְּבָדֵד..."

העירום מעיד על האינטימיות הקרובה, אין שום מהיצה או מהשו שיפריד ביניהם לבין האל. קירבה זו מאפשרת לו לדבר עם האל בשווה מעמד. הבקשה "תנו- **שְׁנִינוּ נְנוֹחָ**" מחזקת אף היא את תחושת האינטימיות והשוויון בין השניים.

"אָסִיר אַמְּלֵךְ כְּבָדָה סֶלָמִים מִתְּבָדֵד
שְׁמַעַת כְּאַמְּלֵךְ: עַל – עֲלֵיכָם עַל."

מילות הסיום של השיר נאמרות בתחינה, ברכות, בעיפויות. בקשתו של הדובר נאמרת בנימה של פיו – גם המשורר וגם האל זוקקים למנוחה לאחר העבודה הקשה של היום. יש **שותפות בין האל לנביא המשורר**, ומאהר ותהליך היצירה דרש כוחות ומאמץ משנייהם, עתה הם זוקקים למנוחה.